

ಲಲಿತ ಪ್ರಬಂಧ

ಒಂದೇ ಒಂದು ನೀಳ ಇಳಿ ಬಿದ್ದ ನೀರುಜಡೆ, ಮೋಣಕಾಲಿನಿಂದಿಳಿದು ಪಾದ ಮುಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದ ಲಂಗ, ಮಾತುಮಾತಿಗೂ ನಾಚುತ್ತಾ, ಮುಸಿಮುಸಿ ನಗುತ್ತಾ ಎಲ್ಲರ ದೃಷ್ಟಿ ತಪ್ಪಿಸುತ್ತಾ... ಅವಳನ್ನು ಅಂದು ಹಾಗೆ ನೋಡುವುದೇ ಒಂದು ಸಂಭ್ರಮವಾಯಿತು. “ಏನೇನ್ ಮಾಡಿದ್ದೆ ರಮ್ಮಾ ಮನೇಲಿ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ “ಮಿಸ್ ಅವೆಲ್ಲ ಹೇಳ್ತವಲ್ಲ ಅದೇ ಮಿಸ್...” ಎಂದು ಜಾರಿಕೊಳ್ಳತೊಡಗಿದಳು. “ಅವೆಲ್ಲ ಏನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲಮ್ಮ... ನೀನೇ ಹೇಳು” ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ, “ನಿಮ್ಮು ಗೊತ್ತಿರತ್ತೆ ಅಲ್ಲ ಮಿಸ್... ನಿಮ್ಮು ನಿಮ್ಮ ಮನೇಲಿ ಮಾಡಿರ್ತಾರಲ್ಲ ಮಿಸ್ ಅದನ್ನೇ ಮಾಡಿದ್ದು...” ಅಂತೇಳಿ ಓಡಿ ಮಾಯವಾದಳು. ಅವಳಲ್ಲಿನ ಈ ಬದಲಾವಣೆ ಒಂದು ನಮೂನಿ ಮುದಗೊಳಿಸುವಂತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವಳು ನಾನು ಕೇಳಿದ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಉತ್ತರಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಪಕ್ಕದ ಅಂಗನವಾಡಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆ ಮಂಜುಳಾ, “ಮೇಡಂ, ಇಲ್ಲೆಲ್ಲ ಐದು ದಿನ ಬಾಗಿಲ ಹಿಂದೆ ಚಪ್ಪಲಿ ಬಿಡೋ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕುಂಡ್ಲುಸ್ತಾರೆ, ಯಾರ ಕಣ್ಣಿಗೂ ಬೀಳ್ಬಾರ್ದು ಅಂತ. ಕೊನೆ ದಿನ ಸಂಜೆ ಗುಡುಸ್ಸು ಹಾಕಿ ಹುಡ್ಗಿಗೆ ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡಿ ಗುಡುಸ್ಸಲ್ಲಿ ಕುಂಡ್ಲುಸ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲೆ ಉಡ್ಡಿಗೆ ತಿನ್ನಾಕೆ ಏನೇನೋ ಎಲ್ಲ ಮಾಡಿ ಇಡ್ತಾರೆ. ಅವತ್ತು ರಾತ್ರಿ ಹುಡ್ಡಿನಿದ್ದೆ ಓಗ್ಗಾರ್ದು. ಕಣ್ಣುಚ್ಚೇ ಬಾರ್ದು. ಅದ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ಸೇರ್ಕಂಡು ಆರ್ತಿ ಮಾಡಾದು ಹಾಡು ಏಳಾದು ಮಾಡ್ತಾರೆ. ಒಟ್ಟಲ್ಲಿ ಹುಡ್ಡಿಗೆ ರಾತ್ರಿ ಎಲ್ಲ ಜಾಗರಣೆ ಮಾಡುಸ್ತಾರೆ” ಅಂದಳು. ನಂತರ ಅವಳು ಮುಂದುವರಿಯುವುದನ್ನು ನನ್ನಿಂದ ತಡೆಯಲಾಗಲಿಲ್ಲ. “ಮೇಡಂ ನಮ್ಮನೇಲಿ ನಮ್ಮಜ್ಜನ್ ನೋಡ್ವೇಕು ಯಾಕಂತೀರ... ನಂಗಂತೂ ಸತ್ತು ಓಗಾನ ಅನ್ನಿಬಿಡುತ್ತೆ... ಇನ್ನೇನ್ ಮೇಡಂ ನೀರುನ್ನು ಇಷ್ಟು ಎತ್ತರದಿಂದ ಒಯ್ಯಾಳೆ. ಊಟಾನ ತಟ್ಟೆಗೆ ಹಾಕಿ ನಾನಿರೋ ಜಾಗುಕ್ಕೆ ದಬ್ಬಾಳೆ. ಆ ಮೂರು ದಿನಾನೂ ಆ ದಿನ ಮಾತ್ರ ಮಲಗ್ಗಿಕ್ಕಂತ ಮಾಡ್ಕೊಂಡಿರೋ ಚಾಪೆ ಮತ್ತು ಹೊದಿಕೆ ಮೇಲೇ ಮಲಗ್ಗೇಕು. ಒಳಗ್ ಬರಂಗಿಲ್ಲ, ಯಾರುನ್ನೂ ಮುಟ್ಟಣಂಗಿಲ್ಲ. ನನ್ ಬಟ್ಟೆ ನಾನೆ ಒಕ್ಕಬೇಕು, ನನ್ ತಟ್ಟೆ ನಾನೆ ತೊಳ್ಳೊಬೇಕು. ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಅತ್ತು ಬಿಟ್ಟಿದೀನಿ. ಕೆಲವು ಸಾರಿ ನಮ್ಮಜ್ಜಿಗೆ ತಡಿಲಾರ್ದೆ ಕೇಳ್ವಿಟ್ಟಿದೀನಿ ‘ಯಾಕಜ್ಜಿ... ನೀನು ಎಂಗ್ಲೆ, ನೀನು ಆಗ್ ಇಲ್ಲೆ, ಯಾಕಜ್ಜಿ ಇಂಗ್ ಮಾಡ್ವೀಯಾ...’ ಅಂತ. ನಂಗಂತು ರೇಗೋಗ್ತಾ ಇರತ್ತೆ... ಮೂರು ದಿನ ಆದ್ದೇಲೆ ಆ ರಗ್ಗು ಚಾಪೆ ಎಲ್ಲ ನಾನೆ ಒಗ್ಗು ಒಣಗ್ಗಿ ಎತ್ತಿಡ್ವೇಕು...” ಎಂದು ತನ್ನೆಲ್ಲಾ ದುಮ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಹೊರಹಾಕಿದಳು.

ಗೆಳತಿ ತಾರಾ ಇದನ್ನೊಮ್ಮೆ ಖುಷಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದಳು. “ಅಯ್ಯೋ ಬಿಡು ಮಾರಾಯ್ತು... ನಮ್ಮಂತು ಮನೇನಲ್ಲ ದಿನಾ ಏಪರೀತ ಕೆಲ್ಲ, ನಮ್ಮತ್ತೆ ಮನೇಲಿ ಒಂದ್ ಕೆಲ್ಲ ಮಾಡಲ್ಲ, ಈ ನೆಪ್ಪಲ್ಲಾದ್ಲೂ ತಿಂಗ್ಗಿಗೆ ಮೂರುದಿನ ಮೈ ಬಗ್ಗಿಸ್ತಾರೆ. ನಾ ಅಂತು ಖುಷಿಯಾಗಿ ಮನೆಯಿಂದ ಕಾಣೆಯಾಗಿಬಿಡ್ವೀನಿ...” ಅಂದಿದ್ದಳು. ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತೀರಾ ಮನೆಯವರು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಅದು ಮಾಡು ಇದು ಮಾಡು ಅಂತ ಸತಾಯಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ “ಛೂ ಏನ್ ಸ್ಥಿತಿನಪ್ಪಾ ನಮ್ಮ... ಆ ಹೊರಗೆ ಕೂರ್ಸೋ ಪದ್ಧತಿನೇ ಚಂದ ಇತ್ತು ಅತ್ತಾಗ್. ಮೂರ್ ದಿನ ರಸ್ತೆ ಆದ್ಲೂ ಸಿಗ್ತಿತ್ತು. ಈ ಕಿಬ್ಬೊಟ್ಟೆ ನೋವು ತೊಡೆ ನೋವು ತಲೆ ನೋವು ಎಲ್ಲ ಇಟ್ಟೊಂಡು ಯಾವಳು ಈ ಕೆಲ್ಲಗಳೆಲ್ಲ ಮಾಡೋದು” ಅಂತ ಸಂಕಟ ಹೊರಹಾಕಿದ್ದೂ ಇದೆ.

ಮುಟ್ಟಾದ ಮಹಿಳೆಯರು ಚಿಕ್ಕ ಕೂಸನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಭೇದಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ (ಮೂಢ) ನಂಬಿಕೆಯೊಂದಿದೆ. ನನ್ನ ಮಗ ಚಿಕ್ಕವನಿದ್ದಾಗ ಎದುರು ಮನೆ ಮಮತಾ ತಾಯಿಯಂತೆ ಅವನನ್ನು ಕಾಳಜಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವಳು ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅವನನ್ನು ಮುಟ್ಟುತ್ತಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ.